

19.5.1997
Museovirasto
Rakennushistorian osasto
Restaurointiyksikkö

Asia: Naantalin kirkon holvien irtoavan pintakäsittelyn uusiminen

Selvitysten perusteella on todettavissa, että edellisessä korjauksessa tehdyt kalkkauskäsittelyt ovat laajasti irtoamassa alustastaan. Samaa vioittumista on havaittavissa kaikissa holvikuvuissa sekä määrätyillä alueilla seinäpinoilla. Tutkimusten, kokeiden (konserv. Tapio Hiltunen) ja analyysien (Trans Act Oy 15.12.1996 yhteenveto) avulla on saatu selville, että käsittelykerroksissa on jossain vaiheessa käytetty kalkkimaalille vieraita ainesosia (alkydeihin viittaavia). Nämä aineet ovat aivan ilmeisesti aiheuttaneet nykyiset ongelmat. Analyyseissä löytyneet ainesosat estävät kalkkia sitoutumasta kunnolla ja tarttumasta kiinni alustaansa. Kalkkiteknikalle vieraat aineet ovat voineet tulla joko viimeisen korjauksen käsittelyjen yhteydessä tai kun kirkon kaminalämmityksessä nokeentuneita pintoja on valmistettu uutta maalaus-käsittelyä varten. Tällaisessa eristysvaiheessa käytettiin aivan yleisesti suovan, liiman ja alunan seosta. Myös viimeisen korjauksen kalkkimaalin sävyttämisessä on voitu virheellisesti käyttää yleissävytyspастоja, joissa voi olla mukana nyt pinnoitteista löytyneitä ainesosia.

Tutkimusten tulosten perusteella on selvää, että kestävän ja kohteeseen sopivan pintakäsittelyn edellytyksenä on holvien ja osittain seinäpintojenkin perusteellinen puhdistaminen. Pohjan puhdistustyössä poistetaan ensin irtoava, huonosti sitoutunut kalkkauskerros ja sen alta esiintuleva harmahtava tiivis- ja vettä imemätön maalauskerros. Puhdistetun pinnan tulee olla rappaukseen asti puhdistettu ja sen tulee kostua tasaisesti vedellä sumutettaessa. Pohjatöiden jälkeen pinnat maalataan kalkkimaalilla 2 - 3 kertaa. Työt voidaan teettää valituilla urakoitsijoilla edellyttäen, että heillä on palkattuna seurakunnan ja Museoviraston hyväksymä konservaattori työn ajaksi. Kirkon holvipintojen puhdistuksen ja uudelleen kalkkauksen kustannukset ilman telinekustannuksia ovat arviolta 800,000 -1,000,000 markkaa.

rakennuskonservaattori Pentti Pietarila